

## ה ס כ ס

שנחתם במשקי הדרום (צומת ראם) ביום \_\_\_\_\_

ארגון עובדי הפלחה – אגודה שיתופית חקלאית ארצית בע"מ  
אצל משקי הדרום, צומת ראם (להלן - "האגודה")

### מצד אחד;

ל בין -

\_\_\_\_\_ המיוצג על ידי \_\_\_\_\_

כתובת: \_\_\_\_\_

(להלן - "המבצע").

### מצד שני.

**הואיל :** והאגודה הינה תאגיד הפועל, בין היתר, לקידום ענף גידולי השדה בישראל ובכלל זה באמצעות מחקרים;

**והואיל :** והצדדים מעוניינים בביצוע מחקרים בנושאים שונים לצורך קידום המטרות האמורות;

**והואיל :** והמבצע הצהיר, כי ברשותו מצויים כוח אדם מקצועי ומדעי ואמצעים ברמה ובהיקף הדרושים לביצוע המחקרים.

### לפיכך הוסכם, הותנה והוצהר בין הצדדים כדלקמן:-

#### 1. מבוא ונספחים

1.1 המבוא להסכם ונספחיו מהווים חלק בלתי נפרד ממנו.

1.2 כותרות הסעיפים מובאות בהסכם לצורך התמצאות ונוחיות הקריאה בלבד, והן לא תשמשנה לפרשנות ההסכם, הרחבתו או צמצומו.

#### 2. הגדרות

בהסכם זה תהיה למונחים המפורטים להלן המשמעות הרשומה לצידם, אלא אם הקשר הדברים מחייב אחרת:

"האגודה" - ארגון עובדי הפלחה – אגודה שיתופית חקלאית ארצית בע"מ

"המבצע" - באמצעות \_\_\_\_\_.

**"המחקרים" - רשימת המחקרים המנויים בנספח "א" להסכם.**

**"ההסכם" - הסכם זה על נספחיו.**

**"המפרט" - המפרט לרבות מועדי הביצוע של כל מחקר מן המחקרים, הכלול בהצעות המחקר המצורפות כנספח להסכם.**

**"החוקרים" - החוקרים עובדי המבצע אשר יבצעו בפועל כל מחקר, ששמותיהם מפורטים ביחס לכל מחקר בהצעות המחקר המצורפות כנספח להסכם.**

**"הועדה המשותפת" - ועדה בה חברים מנהל המבצע והיועץ המשפטי שלו מצד אחד, ומנכ"ל האגודה והיועץ המשפטי של האגודה מצד שני.**

**"נציג המבצע" - נציג המבצע המופקד מטעמה על ביצוע המחקרים, אשר זהותו תימסר לאגודה.**

**"המנהל" - המנהל הכללי של האגודה או מי שימונה על ידיו לעניין ביצוע ההסכם.**

**"תוצרי מחקר" - כל הנתונים, המידע, הידע והמסקנות שהתקבלו כפועל יוצא מביצוע מחקר או בדיקה אליו או לצורך העיבוד ו/או ההגעה לנתונים, מידע, ידע ומסקנות כאמור, ולרבות טבלאות, מאמרים ופרסומים רלבנטיים, וכן כל תגלית ו/או המצאה, ו/או תהליך ו/או ידע (know-how), בין שהם כשירים לרישום פטנט או זכות מטפחים ו/או שהם נשוא לזכויות קניין רוחני אחרות מכל מין וסוג שהוא.**

**"תקציב מחקר" - סך כל ההוצאות הבאות שהוצאו בפועל לצורך ביצוע המחקר: שכר חוקרים ועובדים אחרים העוסקים במישרין בביצוע מחקר; ציוד קבוע ומתכלה; חומרים נזילים; נסיעות ואש"ל; תשלום לגורמי חוץ וספקים עבור בדיקות ועבור שירותים הקשורים ישירות למחקר; עיבוד ממוחשב של החומר והוצאות אחרות שהוצאו במישרין לצורך ביצוע המחקר. הוצאות בגין שכר, יחושבו באופן יחסי לזמן שהושקע ע"י החוקר/העובד בביצוע המחקר.**

### 3. ביצוע המחקרים

3.1 האגודה מזמינה בזה מהמבצע והמבצע מקבל בזאת על עצמו ומתחייב לבצע את המחקרים בהתאם למפרט של כל מחקר, במועדים הנקובים במפרט.

3.2 המחקרים יבוצעו ברמה מדעית ומקצועית גבוהה כמקובל לגבי ביצוע מחקרים כאמור אצל המבצע.

3.3 המחקרים יבוצעו ע"י החוקרים. נציג המבצע יהיה רשאי לערוך שינויים בזהות החוקרים, בכפוף להסכמת המנהל, מראש ובכתב.

3.4 היה ונציג המבצע יהיה בדעה, כי מפרט של מחקר טעון שינוי, ימסור על כך הודעה למנהל, המפרט את סוג השינוי והטעמים לצורך ביצועו. נציג המבצע לא יערוך או יבצע שינוי כאמור, אלא לאחר שקיבל את הסכמת המנהל בכתב.

#### 4. דיווחים

4.1 נציג המבצע ימסור למנהל, מידי ששה חודשים, דו"ח בכתב אודות התקדמות ביצוע המחקרים. כן ימסור נציג המבצע לאגודה דיווח מיידי על כל תגלית או המצאה שיתגלו במהלך ביצוע המחקר, מייד עם גילויים. הדו"ח האמור יוגש למנהל בכתב ובמדיה אלקטרונית.

4.2 עם השלמתו של כל מחקר ועד לא יאוחר מתום 180 ימים מיום סיום תקופת המחקר כפי שהוגדרה בנספח א' להסכם זה, יגיש נציג המבצע למנהל דו"ח מסכם של המחקר, אשר יכלול, באופן מלא ומפורט, את כל תוצרי המחקר. הדו"ח יוכן בהתאם לנספח כתיבה מדעית של מאמר או סיכומי ניסויים ותצפיות המצורף כנספח להסכם זה. הדו"ח האמור יוגש למנהל בכתב ובמדיה אלקטרונית. הדו"ח יוגש רק לאחר שהתקבל אישור מדריך ארצי של שה"מ לגידולי שדה שהוא בדק את דוח המחקר ותוצריו וכי הוא נערך בהתאם לתוכנית המחקר שאושרה.

4.3 מבלי לגרוע מכלליות האמור בסעיף 4.2 לעיל, לא יאוחר מיום 1 במארכס של כל שנה (עד להגשת דוח סופי של המחקר) ימציא נציג המבצע למנהל דו"ח שנתי אודות דרכי ביצועם של המחקרים, השלב בו כל מחקר נמצא, תוצאותיהם ומסקנות הביניים המוסקות מהם. הדו"ח האמור יוגש למנהל בכתב ובמדיה אלקטרונית.

4.4 המבצע מתחייב לשמור ברשותו תיעוד מלא ומפורט של דרכי ביצוע המחקר ותוצרי המחקר לתקופה של שלוש שנים מיום סיום המחקר, ולמסור העתק ממנו לאגודה, לפי דרישת המנהל.

#### 5. זכויות קניין רוחני בתוצרי מחקר וניצולם

5.1 מוסכם בזאת, כי זכויות הקניין הרוחני והזכויות האחרות מכל מין וסוג שהוא בתוצרי המחקר (להלן-"הזכויות הקנייניות"), תהיינה בבעלות משותפת של האגודה והמבצע. על אף האמור, היה וחלקו של צד להסכם במימון תקציב הפרוייקט יקטן מ- 15%, תהיינה הזכויות הקנייניות בתוצרי אותו מחקר בבעלותו המלאה של הצד השני.

5.2 בכפוף לאמור בסיפה של סעיף 5.1 לעיל, שיעור הבעלות של כל צד בזכויות הקנייניות יקבע בהתאם לחלקו של כל צד במימון תקציב הפרוייקט. המבצע ימסור לאגודה אישור של נציג המבצע בדבר סכום תקציב המחקר של כל מחקר עליו חל הסכם זה, וזאת לפני תחילת ביצוע המחקר.

5.3 על המבצע חלה החובה להחתים את החוקר על אישור לפיו ידוע לו והוא מסכים לכך שהאגודה שותפה עם המבצע בזכויות הקנייניות בתוצרי המחקר כמותנה לעיל, וכי חלים עליו האיסורים ביחס לשימוש בתוצרי המחקר הכלולים בהסכם זה, ולהעביר לאגודה העתק של אישור כאמור.

5.4 צד להסכם יהיה רשאי לפרסם את תוצרי המחקר לציבור או לציבור העוסק בתחום גידולי שדה בכפוף לקבלת הסכמתו של הצד השני, כמפורט להלן. צד להסכם, אשר יהיה מעוניין לבצע

פרסום כאמור יודיע על כך למשנהו זמן סביר לפני הוצאת הפרסום לאור והצד השני יהיה רשאי להתנגד לפרסום אם הוא יהיה סבור שיש בו כדי לפגוע, במישרין או בעקיפין, באפשרויות הניצול המסחרי של תוצרי המחקר או באינטרסים לגיטימיים של ציבור מגדלי גידולי שדה בישראל, לפי העניין. נמסרה לצד להסכם הודעה על פרסום מקצועי כאמור והוא לא הודיע למשנהו על התנגדותו לפרסום תוך 60 יום ממועד קבלת ההודעה, יחשב הדבר כהסכמה מצידו לפרסום. האגודה תהיה רשאית להתנות הסכמתה לפרסום, כאמור, בציון בפרסום את דבר מימון המחקר על ידי האגודה. מכל מקום מוסכם בזאת על הצדדים, כי פרסום תוצרי המחקר יפורסמו בפעם הראשונה באתר המרשתת של האגודה, או בירחון המקוון של האגודה, ורק לאחר הפרסום הראשון ניתן יהיה לקבל אישור לפרסם במקומות אחרים.

## 6. ניצול מסחרי של תוצרי המחקר

6.1 היה צד להסכם סבור, כי לתוצר מחקר קיים פוטנציאל מסחרי, יהיה עליו להודיע על כך למשנהו, באופן מיידי.

6.2 נמסרה ע"י צד להסכם הודעה כאמור בסעיף 6.1, יכנסו הצדדים את הועדה המשותפת וזו תדון ותחליט, תוך 60 יום, על דרכי הניצול של תוצרי המחקר הנדון, בכפוף להוראות סעיף 6.3 להלן. התגלעו חילוקי דעות בין חברי הועדה המשותפת, באופן שאינו מאפשר קבלת החלטה, יובאו חילוקי הדעות להכרעת הועדה המשותפת.

6.3 על אף האמור בסעיפים 6.1 - 6.2, היה וחלקו של צד להסכם במימון תקציב של מחקר יקטן מ-15% כאמור בסעיף 5.1 לעיל, יהיה רשאי משנהו לנצל באופן מסחרי את תוצרי אותו מחקר לפי שיקול דעתו הבלעדי כפוף למתן הודעה מוקדמת לצד השני להסכם על כוונתו לעשות כן.

6.4 בכל מקרה של ניצול מסחרי של תוצר מתוצרי המחקר, יתחלקו הצדדים בהכנסות שתופקנה מן הניצול, לפי שיעור הבעלות של כל צד בזכויות הקנייניות כאמור בסעיף 5.2 לעיל.

## 7. סודיות

המבצע יהיה אחראי לכך, שכל המידע מכל מין וסוג בנוגע למחקרים ותוצרי המחקרים, שאינו מידע שפורסם בעבר ו/או המצוי בנחלת הכלל שלא על דרך הפרת הסכם סודיות, יישמר בסודיות מלאה ולא יגולה או יועבר לצד שלישי כלשהו, אלא בהתאם ובכפוף להוראות הסכם זה. המבצע ידאג להחתים את החוקרים וכל צד אחר מטעמו העוסק בביצוע המחקרים, על כתב סודיות לעניין המידע כאמור טרם ביצוע המחקרים. האמור לעיל יחול במידה שווה על האגודה ביחס למידע כאמור שיועבר אליה ע"י המבצע. הוראות סעיף 7 זה יחולו גם לאחר סיומו ו/או ביטולו של ההסכם מכל סיבה שהיא.

## 8. הפסקת ביצוע מחקר ; ביטול ההסכם

8.1 האגודה תהיה רשאית להפסיק את ביצועו של מחקר, בהודעה בכתב שתימסר למבצע 60 יום לפני מועד הפסקה. טעמיה של האגודה בהפסקת מחקר כאמור יהיו, בין השאר אך לא רק, אילוצים כספיים, פרסום מחקר דומה, ביטול הצורך בביצוע המחקר וכיוצא"ב.

8.2 הפסיקה האגודה את ביצועו של מחקר כאמור בסעיף 8.1, תהיה האגודה פטורה מלשלם למבצע את חלק העלות שטרם שולם למבצע לפי הוראות סעיף 8, כפוף לכך שהאגודה תשלם בכל מקרה

- למבצע את ההוצאות שהוצאו על-ידיו בפועל לצורך ביצוע המחקר בהתאם להסכם זה לרבות הוצאות שמועד פרעונן חל לאחר מועד ההפסקה הנובעות מהתחייבויות שהמבצע נטל על עצמו לצורך ביצוע המחקר ואשר אינן ניתנות לביטול מידי במועד קבלת הודעת האגודה לפי סעיף 8.1, הכל לפי חשבונות מפורטים שיגיש המבצע לאגודה, אשר יהיו כפופים לאישורה. המבצע מתחייב לכלול בהתקשרויותיו עם צדדים שלישיים בקשר לביצוע המחקר, לרבות עובדיו, הוראה המאפשרת למבצע לבטל ההתקשרות בהודעה של 60 יום מראש, לכל היותר.
- 8.3 המבצע יהיה רשאי להפסיק ביצועו של מחקר בהודעה בכתב שנמסרה לאגודה 60 יום מראש מחמת נסיבות שהינן בבחינת כוח עליון או מחמת חוסר יכולת של החוקר להמשיך בביצוע המחקר והעדר חוקר חליפי. מסר המבצע הודעה כאמור, יוציא נציג המבצע לאגודה דו"ח כאמור בסעיף 4.3 לעיל, המסכם את המחקר עד למועד ההפסקה ועל הצדדים תחול החובה המפורטת בסעיף 8.2 לעיל, ולהעביר לאגודה את כל תוצרי המחקר.
- 8.4 הופסק ביצוע של מחקר, אם לפי הוראות סעיף 8 לעיל ואם מכל סיבה אחרת, יעביר המבצע לידי האגודה את כל תוצרי המחקר מיד עם הפסקת ביצוע המחקר.
- 8.5 מבלי לגרוע מן האמור בסעיפים 8.1 - 8.4 לעיל ומכל סעד אחר או נוסף המוקנה לאגודה על-פי הדין, מוסכם בזאת, כי היה והמבצע לא יגיש לאגודה דוח מן הדוחות הנזכרים בסעיף 4 במועד אף לא תוך 30 יום ממועד שנדרש לכך ע"י האגודה בכתב תהיה האגודה רשאית לבטל את ההסכם ללא כל התראה מוקדמת ובמקרה כזה תחול על המבצע החובה להשיב לאגודה באופן מידי את כל התשלומים ששולמו לו לפי הסכם זה, ככל ששולמו, בתוספת רבית החשב הכללי בגין מלוא התקופה ולהעביר לאגודה לאלתר את כל תוצרי המחקר.
9. **מימון**
- תמורת ביצועם המלא של כל חיובי המבצע לפי ההסכם, תשלם האגודה למבצע לגבי כל מחקר את סכום השתתפות האגודה בתקציב המחקר כמפורט לגביו בנספח "א" (להלן - "העלות"), וזאת תוך 30 יום מהגשת דו"ח מסכם לפי סעיף 4.2 לעיל.
10. **שונות**
- 10.1 כל שינוי או תוספת להסכם לא יהיו בעלי תוקף מחייב, אלא אם נעשו בכתב חתום ע"י כל הצדדים להסכם.
- 10.2 כל שיהוי ו/או המתנה ו/או העדר תגובה ו/או אי נקיטת אמצעים על ידי מי מהצדדים להסכם לא יחשבו כויתור על זכות כלשהי מזכויותיו על פי ההסכם.
- 10.3 הסכם זה מבטל ביחסים שבין הצדדים לו, כל הסכם קודם שעניינו ביצוע המחקרים.
- 10.4 המבצע אינו רשאי להמחות ו/או להעביר ו/או לשעבד את זכויותיו והתחייבויותיו על פי הסכם זה לצד שלישי כלשהו, ללא קבלת הסכמת האגודה לכך מראש ובכתב.
- 10.5 מבלי לגרוע מהאמור בסעיף 8 לעיל, הסכם זה יהיה בתוקף מיום תחילת המחקר ועד לסימומו לפי תוכנית המחקר ותשלום תמורתו כאמור בסעיף 9 לעיל.

כתובות הצדדים להסכם הינן כמפורט במבוא. כל הודעה שתישלח ע"י צד למשנהו לאחת הכתובות האמורות תחשב כפי שהגיעה לתעודתה תוך 72 שעות ממועד שיגורה בדואר רשום בסניף דואר בישראל ואם נמסרה ביד - במועד מסירתה, אם היום חל באחד מן הימים א' - ה' בשעות 9:00 - 15:00 למעט ימי חג ושבתון.

**ולראיה באו הצדדים על החתום:-**

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

**האגודה**

\_\_\_\_\_

נספח א'

רשימת המחקרים, החוקרים וסכומי התקרה להשתתפות האגודה במימון המחקרים

<u>שם המחקר</u>	<u>החוקר הממונה</u>	<u>תקופת המחקר</u>	<u>תקציב השתתפות האגודה במחקר</u>	<u>סכום המחקר הכולל</u>

## כתיבה מדעית של מאמר או סיכומי ניסויים ותצפיות

נערך ע"י אפרים צוקרמן

### כללי:

מטרת המסמך להדריך את הכותב כיצד בנוי מאמר מדעי ולהנחות את הכותב בסדר הצעדים אותם יש לבצע כדי להגיע לכתיבה בהירה וחسכונית של מאמר מדעי או סיכום ניסויים ותצפיות. מטרת הכתיבה הנכונה, לאפשר לקורא גישה נוחה ועניינית לתוכני המאמר ומסקנותיו וכן לאתר בקלות מאמרים אחרים העוסקים בנושא הנדון.

### סדר הופעת נושאים:

1. כותרת.
2. שמות המחברים.
3. תקציר - Abstract.
4. מילות מפתח.
5. מבוא (סקירה ספרותית) – Introduction.
6. חומרים ושיטות – Materials and Methods.
7. תוצאות – Results.
8. דיון – Discussion.
9. רשימת ספרות – (Literature cited) References.

### פירוט סעיפי המאמר:

#### כותרת

הכותרת צריכה להיות כזו שתכיל את מירב המידע הרלוונטי על הנושאים בו עוסק המאמר. לדוגמא: מאמר הון ברגישות צמחי חיטה בישראל למחלת החילדון הקנה והשפעת המחלה על היבול הצפוי בארץ.

כותרתו: "השפעת החילדון הקנה (*Puccinia graminis*) על היבול הצפוי של זני חיטה בישראל"

#### שמות המחברים

1. בשמות המחברים יופיעו רק אותם אנשים שעסקו במחקר והם בלבד. כיבודים ותודות יצוינו בסיום המאמר.
  2. כתיבת השמות הנהוגה, היא, כתיבת שם המשפחה בסיומת פסיק ולאחריה השם או השמות הפרטיים בהם מופיעה רק האות הראשונה ולאחריה נקודה. מעבר משם מחבר אחד למשנהו תעשה ע"י נקודה ופסיק. דוגמא: לוי, א., כהן, א.ב. ומזרחי, י. במקרים בהם רוצים לציין גם את המוסד בו עובד המחבר/החוקר, נהוג לסמן מעל שם המחבר מספר בסוגריים. כל מספר מציין מוסד ורשימת המוסדות תופיע מתחת לשמות המחברים או בתחתית העמוד או בסוף המאמר. לדוגמא: לוי, א.<sup>(1)</sup>, כהן, א.ב.<sup>(1)</sup>. ומזרחי, י.<sup>(2)</sup>.
- (1) שה"מ – האגף לגידולי שדה.



2) מנהל המחקר החקלאי – המכון לגידולי שדה וירקות.

3. לסדר שמות הכותבים חשיבות משנית, אך נהוג שהשם הראשון הוא שמו של מבצע הניסוי/המחקר או אדם שחפצים ביקרו. השם האחרון שמור בד"כ לחוקר הבכיר המנחה את העבודה.

### תקציר (Abstract)

התקציר הוא תמצית כל הכתוב במאמר. אורכו רצוי שלא יעלה על 100 מילים. לתקציר חשיבות רבה בעידן המידע האלקטרוני ורבים מכתבי העת מפרסמים את תקצירי המאמרים באינטרנט. בעת סריקה של חומר מדעי, ניתן על פי התקציר להחליט האם אנו מעוניינים במאמר המפורט או מסתפקים רק בתמצית המידע.

התקציר צריך להכיל מספר משפטים הדנים בסיבות לביצוע העבודה. מספר משפטים על שיטת יישום העבודה (מבנה הניסוי – בלוקים, אקראיות גמורה או שיטה אחרת, השקיה או בעל, מיקום וכו'). עיקרו של בתקציר, התוצאות החשובות והשלכותיהן.

### מילות מפתח

מטרת מילות המפתח לעזור באיתור מאמר על פי נושאים. מילות המפתח יופיעו לאחר התקציר ורצוי שיכילו מילים רלוונטיות המופיעות גם בכותרת. דוגמא לכותרת מאמר: "השפעת החילדון הקנה (*Puccinia graminis*) על היבול הצפוי של זני חיטה בישראל" מילות המפתח: חיטה, חילדון קנה, יבול.

### מבוא (סקירה ספרותית)

תפקיד המבוא להוביל את הקורא דרך הצגת הבעיות המרכזיות של נושא המאמר/המחקר, אבני דרך עיקריים בחקר הנושא ולבסוף מטרת העבודה/המחקר הנוכחיים. המבוא יכול לאתר סקירת הבעיה הנדונה, סקירה ספרותית של אבני הדרך העיקריים בחקר הנושא והידע שנצבר בנושא עד היום. רצוי שהספרות המצוטטת תתמקד רק באבני דרך עיקריים ובהצגת הממצאים העקריים והחדשניים בחקר הנושא, כולל הצגת דעות שונות על משמעות הממצאים. אין המבוא במה לדיון או וויכוח בין הדעות על משמעות הממצאים. חלק זה יעשה במסגרת של הדיון על הממצאים בעבודה הנוכחית. בסיום המבוא חייבים לציין את מטרת המאמר/המחקר. הערה: במידה ועורכים ניסויי או תצפית רוטיניים או כחלק ממערכת ניסויים רחבה, בהם הדיווח מהווה דיווח חלקי, כגון מבחני זנים וכו', ניתן לוותר על הסקירה הספרותית במבוא, אך יש לציין במספר שורות את הרקע לניסוי ומטרותיו המדויקות.

### חומרים ושיטות

פרק ייכתב רק בעבודות בהם בוצעו ניסויים, תצפיות או מחקרים אך לא במסגרת של עבודות רווי (עבודות סמינריוניות, סקירות ספרותיות וכו'). בפרק חומרים ושיטות יש להציג בצורה אינפורמטיבית את שיטות ביצוע הניסוי (רצוי בסדר כרונולוגי או לפי נושאים), חומרים ותנאים העשויים להשפיע על תוצאות הניסוי הנוכחי. אין להציג בפרק זה, חומרים ושיטות שבוצעו בזמן עריכת המחקר ולא הייתה להם השפעה על תוצאות הניסוי.

### תוצאות

הפרק החשוב בכל מאמר. את התוצאות יש להציג בצורה אינפורמטיבית הנוחה ביותר להצגה בפני הקורא. על הכותב לשקול איזה מבין אמצעי ההבעה, מלל, טבלה איור או תמונה יציגו את התוצאות בצורה המובלטת ביותר. אין להציג במאמר אותם ממצאים בשתי דרכים שונות, כגון טבלה ואיור.

מיקום כותרת לטבלה, יהיה מעל לטבלה. כותרות לאיור (גרף) או תמונה ימוקמו בתחתיתה. לפני הצגת מקבץ תוצאות, יש להנחות את הקורא לסיבות להצגת הממצאים ומשמעות הצגתם ולהפנות את הקורא לטבלה או לאיור הרלוונטיים. לאחר הצגת הממצאים יש לציין במלל את הממצאים החשובים.

## דיון

פרק הדיון יכול להיות פרק בפני עצמו או לאחדו עם פרק התוצאות. במקרה האחרון שם הפרק יהיה "תוצאות ודיון" ולאחר כל מקבץ תוצאות יערך הדיון על משמעותם. בפרק הדיון, יעמיד המחבר את התוצאות שקיבל בהשוואה לממצאים שהתקבלו בעבר. לאור תוצאות הניסוי, ייתן המחבר משמעות לממצאים תוך קבלה או דחייה של טענות וואו תיאוריות שהועלו בעבר ע"י כותבים/חוקרים אחרים.

בסיום הדיון נהוג לכתוב סיכום במספר שורות. הסיכום כולל את התוצאות והמסקנות העיקריות של נושא המחקר או המאמר. בסיכום של ניסויים או תצפיות בעלי אופי יישומי, יש להוסיף לסיכום גם המלצות ליישום.

## רשימת ספרות

במאמרים חקלאיים וביולוגים נהוג היום לציין את שמות המצוטטים בגוף המאמר, כגון: (כהן וחובריו, 1999) או "כפי שטוען לוי (2000). על פי גישה זו סדר הופעת המצוטטים יהיה בסדר אלפא בתי. המאמרים בהם מצוטטים מחקרים בעברית ואנגלית יופיעו קודם שמות המצוטטים בעברית ולאחריהם באנגלית. שיטת כתיבת החומר המצוטט מאפשרת לקורא לקבל מידע אלמנטרי על מהות החומר המצוטט ולאפשר הגעה קלה למאמר המקורי. דוגמא:

ברקוביץ, ש., 2000. קצירת תירס לתחמיץ. עמ' 97-105. מתוך החוברת: גידול תירס. הוצ' משרד החקלאות, שה"מ, המח' להמחשה.

Lauer, j., 1997. Timing corn silage harvesting and costum operators. Wisconsin Crop Manager Article, 4(23): 137-138.

Mahanna, B., 1996. Challenges in evaluating and feeding corn silage lessons learned from eddied the 1993 and 1994 corn crops. <http://www.dasc.vt.edu/nutritioncc/9622tab.html#t19622>.

Paliwal, R.L., 2000. Hybrid maize breeding. pp. 143-160. In: Tropical Maize Improvement and Production. sed. Paliwal, R.L., Granados, G. and Marathe, J.P., PAO Plant Production and Protection Series, No. 28.

## המלצות לסדר כתיבת המאמר

1. רצוי להתחיל בכתיבה בפרק התוצאות. הן שלנו ואותם אנו מכירים.
2. חומרים ושיטות – לאור התוצאות ניתן להתייחס רק לניסויים הרלוונטיים המוצגים בתוצאות.
3. מבוא – כתיבת המבוא לאחר כתיבת פרק התוצאות ופרק חומרים ושיטות מאפשרת הובלת הקורא לקראת התוצאות תוך התמקדות בנושאים שבהם יש לנו ממצאים ומבלי לצטט ולהתייחס לחומר שאינו רלוונטי לנושא המאמר. בנוסף גם מטרות העבודה תוכלנה להיות ממוקדות בתוצאות ולא בנושאים שאינם רלוונטיים.
4. הדיון – יאפשר דיון ממוקד בממצאים תוך התייחסות למידע שנצבר עד עתה.

- במידה וכותבים בצורה אחודה את התוצאות והדיון, רצוי לשלב את נושאי הדיון בפרק התוצאות, רק לאחר כתיבת המבוא.
5. תקציר – מעתיקים קטעים רלוונטיים מכל הסעיפים שכבר נכתבו. משפצים, מוסיפים מילות או משפטי קישור והרי התקציר לפניכם.
6. כתיבת רשימת הספרות לאור המאמרים המצוטטים המופיעים בטקסט. את רשימת הספרות ניתן להכין תוך כדי כתיבה של כל ציטוט ולשפצה בהתאם לציטוטים המופיעים בטקסט הסופי.